

Ad Num. 9.

53 De jejunio quatuor Temporum fusc agitur in cap. 1. & per tot. 76. dist. l. 13. tit. 5. l. 5. tit. 23. part. 1. ubi Gregor. Lop. gloss. ult. Card. Baron. Annal. tom. 1. anno 57. & ibi Spondan. num. 62. Fagund. cap. 6. à princip. Bassæus ubi proximè, vers. Secundo, Alfons. Ciacon. de varia jejunior. observat. cap. 2. Azor. sup. lib. 7. cap. 14. per tot. Barbosa in cap. 1. 76. distinct. Theatr. vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. vers. Quatuor tempora jejunii solemniss, de quo D. Covar. hic meminit Spond. anno 57. n. 62. in fin.

54 Hoc jejunium per quatuor anni stationes est distributum, ut omnibus ejus partibus sit adscripta abstinentia. B. Leo de jejun. mens. sept. sermone 7. & 9. & de jejun. mens. decimi, serm. 4. & 8. Baron. & Spondan. ubi sup. Fagund. num. 3. Illud ex doctrina Sancti Spiritus & Apostolica institutione sumpsit exordium, nec primum ipsum indixit Callistus Pontifex, ut aliquibus videtur; nam hic duntaxat, quæ à majoribus ex traditione perceperat, edito decreto firmavit, quod refertur in cap. 1. 76. distinct. Ita post Baron. Spond. ubi proximè, secundum quos Callistus I. de quo agimus, Pontifex est creatus anno 221. & anno 226. Martyrii lauream obtinuit, ut apud eos videre licet.

Ibi: In ipsa verò epistola traditur.

55 In cap. Jejunium 7. 76. distinct. traditur ritum jejunandi quatuor anni mensibus ad instar jejunii Hebræorum fuisse in Ecclesia institutum, quod etsi ad ceremonialia legis spectaret, & cum ipsa expiraret, Apostoli tamen rectè ad ejus similitudinem apud Christianos jejunium quatuor Temporum indixerunt, cum discrimine tamen quoad menses; quod, sicut & alia, quæ ad optimos mores instituendos spectare visa sunt, ab Hebræis Apostoli laudabiliter mutuati reperuntur, ut ex B. Leone observat post Baron. Spondan. ubi nuper, Cornel. à Lapide ubi mox, vers. Mystice.

56 Quibus de causis Hebræi ea jejunia singulis annis solemniter peragerent, ostenditur in d. cap. Jejunium, ac refert Becan. in analog. veter. & novi Testam. cap. 15. à n. 16. Gasp. Sanch. sup. Zachar. cap. 8. vers. 19. num. 36. & 37. Cornel. à Lapide in eundem locum, qui rem egregiè suo more declarat, eaque pro intellectu dicti capituli Jejunium, hic inferere placet, eo præmissis, quod interpretatio loci Prophetæ ibi tradita quoad causas jejuniorum, non omnibus arridet, ut monet Gasp. Sanch. num. 36. subdens varias esse opiniones. Sed Cornelii sententiam sequuti hæc subjicimus.

57 Est observandum (quod & alibi diximus) annum Hebræos diversimodè fuisse auspiciatos, non quidem à die certa, sed à plenilunio proximioris verno æquinoctio, unde juxta cursum lunationum initium anni anteponi, aut postponi solebat, & consequenter mensis Nisan, qui primus erat, aliquando pro majori parte conveniebat nostro Martio, aliquando Aprili, ita ut post Martium totum lapsum incipere posset, prout adnotatur supra, cap. 18. num. 22. Similiter & reliqui menses idem varietati obnoxii fuere. Igitur apud Judæos quatuor publica observabantur jejunia, quorum mentio fit in d. cap. 8. Zachar. verb. 19. Primum jejunium celebrabatur quinto mense, qui

dicebatur Tammus, & nostro Junio, & Julio correspondet, cujus die nona jejunebatur, quia ea fractus & interruptus est à Chaldeis murus Jerusalem, de quo Jerem. cap. 52. vers. 6. Secundum verò die decima mensis quinti Ab, qui partim Julio, partim Augusto convenit; illa enim templum à Chaldeis exutum est. Jerem. cap. 54. num. 12. Tertium de tertia mensis septimi, idest Tisri, qui similiter Septembri, & Octobri respondet; nam illa die Godocias ab Imaele enecatus est. Jerem. cap. 41. n. 2. Quartum die decima mensis decimi, qui Tebet dicitur, ac Decembri, & Januario pro parte coæquatur; quoniam die eadem Jerusalem à Chaldeis cæpit obsidione vexari. Reg. lib. 4. cap. 25. vers. 1. Hæc Cornel. à Lapide sup. cui accedit Sanch. n. 37.

Præter ista eisdem mensibus alia jejunia Hebræi ex aliis causis observaverunt; nam mensis 4. die 17. jejunabant ob fractas tabulas Legis à Moyse, cum vitulum Israëlitæ adorarent. Exod. 32. vers. 19. Mensis 5. die 1. qua Aaron frater Moylis Pontifex primus à Deo institutus obiit, Num. cap. 20. num. 28. Mensis 7. die 10. erat jejunium expiationis, Levit. 25. vers. 27. Mensis denique 10. die 8. quæ lex à LXX. Interpretibus sub Ptolemæo Philadelpho in Græcum est versa, tenebris terram occupantibus triduo. Ita Cornel. supra, vers. Nota erant, ex Calendario Hebræor. quod Genebrardus Latinitate donavit, & habetur ante ejus commentaria in Psalmos. Hæc jejunia nova, illa vetera Cornelius appellat, ac de illis, non de his accipiendus est Zacharias in d. cap. 8. quanvis in d. cap. Jejunium, confusè misceantur, in quod etiam incidit Becan. sup. n. 17. cum seqq.

Ibi: Ut primum jejunium quatuor Temporum.

Ita hodie observatur, unde versus apud Greg. Lop. in l. 5. gloss. 3. tit. 23. part. 1. sic edicunt: Vult Crux, Lucia, Cinis, Charissima divina, Ut jejunetur quarta sequens feria.

Cur autem hæc fuerint indistincta jejunia, tradit Cornel. à Lapide ubi proximè, vers. Mystice, cum seq. Fagund. sup. num. 3. Primum ut Deum præcemur, eidemque gratias referamus pro fructibus terræ; nam illis temporibus aeris temperies variatur, frugesque seruntur, nascuntur, maturescunt, ac colliguntur. Secundo propter collationem Ordinum, ut Deus Episcopis assistat, nec indigni ad sacrum Altaris ministerium admittantur. Tertio ut sic totum annum in poenitentiam, & pietatis obsequium faceremus. Quarto, ut diem unum pro singulis mensibus Deo offeramus.

Verf. Ex his item assumitur.

De diebus, quibus Ordines conferre licet, vide legem 13. tit. 5. part. 1. & quod ibi dicitur, & à D. Covarruv. hic traditur, exaudiri debet de Ordinibus sacris; nam minoribus initiari quis poterit quavis die Dominica per annum, cap. De eo 3. de tempor. Ordinatur. ubi permittitur Episcopis unum vel duos ad minores Ordines die Dominico promovere. Vide Barbof. in collectan. ibi. Qui autem extra tempora adversus juris prohibitionem sacris Ordinibus insignitur, ipso jure suspensus manet, & si in suscepto Ordine ministrat, irregularitatem incurrit Summi Pontificis dispensationi reservatam, ut probat Guttier. Canonicar. lib. 1. cap. 26. à num. 20. Vide Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 8. Henricq. in Summa, part.

Ad Num. II.

part. 2. lib. 10. cap. 12. Rebuff. in praxi benef. part. 2. tit. de Cleric. ad sac. Ordin. malè promot. gloss. 1. ex num. 2. Graffis lib. 3. aur. decis. part. 2. cap. 12. num. 20. Thom. Valasc. tom. 1. allegat. 4. num. 3. cum aliis. Nec consuetudine fieri potest, ut extra tempora Ordines sacri conferantur, cap. 2. de tempor. Ordinatur. & ibi Barbof. in collectan. Rebuff. sup. num. 14. & 15. Quaranta in Summa Bullarii, verbo Ordo, vers. Devenio ad secundum.

Verf. Atque hæc de jejunis.

61 De aliis festivitatum jejunis, quæ ab Ecclesia indicta sunt, vide jura, & DD. laudatos supra, num. 52. Fuit præterea antiquissimum in Ecclesia mos, ut cum Concilium esset inendum, aut afflictio premeret, vel necessitas, Episcopi in propriis diocesis jejunia Fidelibus indicerent, ut post Baronium adnotat Spond. ann. 57. n. 63.

Ad Num. 10.

62 Omisâ controversiâ, hæc sexta conclusio est omnino amplectenda, ut scilicet lethalem culpam admittat qui absque justa excusatione jejunia ab Ecclesia præcepta non servaverit; ita enim tenent communiter omnes, ut Castro Palao de justit. & jur. disp. 3. de temper. punct. 2. §. 4. num. 12. Lessius de just. & jur. lib. 4. cap. 2. dubit. 5. num. 33. Azor. Instit. Moral. part. 1. lib. 7. cap. 8. vers. Secundo queritur, Valent. 2. 2. tom. 3. disp. 9. q. 2. punct. 2. vers. Est autem omnino, Navar. in Manuali. cap. 21. num. 13. Bassæus in Florib. Theolog. tom. 2. verbo Jejunium 2. num. 5. Leand. de præcept. Eccles. disp. 1. q. 7. tract. 5. & q. 9. Quid de jejunio ex consuetudine sentiendum sit, videndus Pellizzar. in Manuali Regul. tract. 5. cap. 5. num. 2. ubi ampliat quoad Regulares.

63 Ille verò à peccato saltem gravi excusatur, qui bona fide existimans id licite posse ex aliqua ratione jejunium violat, etsi propriæ sensualitati, seu appetitui indullerit; hic enim licet fallatur ex ignorantiâ, modo crassa, seu affectata non sit, reus culpæ lethalis non efficitur. Lessius sup. num. 34. vers. Si quis tamen, Greg. Lop. in l. 4. gloss. 3. in fin. tit. 23. p. 1. Navar. d. cap. 21. n. 20. Bassæus ubi proximè, vers. Si quis tamen.

Verf. Non oberit huic conclusioni.

64 Vide supra, n. 27. in fin. nam ut ibi assertum est, qui frangit jejunium absque Ecclesiæ contemptu, peccat contra temperantiam: si ex contemptu, etiam contra obedientiam.

Ibi: Nihil suberat in cibis adsumendis per se malum.

65 Jure naturali nullus cibus est prohibitus præter carnem humanam. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 22. vers. Quarto queritur, ubi late disputat. Potest tamen illicitum esse illo jure aliquid edere, si nocivum sit saluti edentis, aut alterius, velut fetus, aut infans qui lactatur. Vide Victoriam in relect. de temper. n. 1. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 2. num. 2.

Septima hæc conclusio, quæ habet, jejunii 66 diebus non licere nisi unico prandio uti, à cunctis dubio procul sustinetur, ac probatur ex l. 4. tit. 23. p. 1. ubi Gregor. Lop. gloss. 3. Bonacina de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 3. num. 1. Layman in Theolog. Morali, lib. 1. tract. 8. cap. 1. n. 2. & 5. Trullench in Decalog. lib. 3. cap. 2. dub. 3. num. 1. Sà verb. Jejunium, num. 4. Bassæus in Floribus Theolog. verb. Jejunium 1. n. 8. Castro Palao de just. & jur. disp. 3. punct. 2. §. 2. n. 1. Pellizzar. in Manuali. Regular. tract. 5. cap. 5. num. 7. Filiuc. tract. 27. cap. 2. q. 2. num. 22. apud quos penè innumeri, qui omnes, ut D. Covar. in præsentia, advertunt, nullo jure probari semel tantum prandere esse de necessitate & substantia jejunii, sed ex usu communi ac totius Ecclesiæ consuetudine hujusmodi obligationem jejunantibus ortam esse; consuetudo enim valet plurimum quoad jejunia, quæ omnia sunt de jure Ecclesiastico, ut dixi supra, num. 38. ideoque jejunia indicere, abrogare, & immutare poterit. Bassæus verb. Jejunium 2. n. 3. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. n. 1. Bonac. sup. punct. 5. num. 2. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 19. per tot. Sic vigiliam Pentecostes instituit, ac jejunium Adventus Domini: & è contra quartæ & sextæ feriæ sustulit, ut Bonac. ibidem, & alii prænotarunt.

Hæc prohibitio non prandendi nisi semel diebus jejunii, incipit à media nocte in mediam noctem vigiliæ, & sic per 24. horas. Fagund. cap. 6. num. 11. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 27. vers. Sexto queritur, Bass. verb. Jejunium 1. num. 6. vers. Dubium autem.

Ibi: De illo verò jentaculo.

Moribus etiam receptum est, ut liceat jejunantibus tempore vespertino sub noctis initium refectiunculam sumere, quæ vulgò Colacion nuncupatur. Bassæus ubi proximè, num. 9. Navar. in Manuali, cap. 21. num. 13. Tolet. lib. 6. cap. 2. n. 5. Diana part. 1. tract. 9. resol. 1. Palao d. §. 2. n. 5. Bonacin. ubi sup. punct. 3. n. 2. Pellizzar. num. 10. Trullench. num. 6. Leand. de præcept. Eccles. disp. 4. d. q. 3.

Tria examini subjiciuntur circa hanc refectiunculam serotinam. Primum quoad horam, & sumenda est non ante noctis initium, sed qui ante sic reficeretur, venialiter tantum peccaret. Trullench. num. 7. Azor. d. lib. 7. cap. 8. vers. Sexto queritur. Secundum circa quantitatem, de qua diversæ opiniones extant, & receptius est, non frangere qui octo uncias cibi ederet. Bass. d. n. 9. vers. Aliqui assignant, Diana ubi proximè, qui tenent, standum consuetudini, cum Lessio de justit. & jur. lib. 4. cap. 2. dub. 2. num. 11. Navar. n. 3. Lezana in Summa, verbo Jejunium, num. 4. & alii. Vide Trullench. num. 9. Pellizzar. num. 11. ubi ait, non violari jejunium percipiendo decem uncias, quia octo dantur juxta communem sententiam, duæ verò aliæ juxta communem sententiam, quæ ad eam quantitatem communiter ampliatur, ut peccatum lethale evitetur, & veniale duntaxat incurratur. Bassæus n. 3. vers. Sed petes, & n. 9. vers. Porro excessus. Diana p. 5. tract. 5. resol. 11. Turrian. in Summa, part. 1. cap. 256. dub. 27. & alii. Tertium quoad ciborum qualitatem, & quidem una sententia communis ac probabilis tenet, non licere uti piscibus,

bus, sed rebus illi, quæ non deserviunt principaliter ad prandium, ut poma, nuces, olera, bellaria, & similia. Altera etiam probabilis, ac recepta docet, pisciculos edi posse, modo in quantitate excessus non interveniat, de quo Trullench *num. 8. Bonacina num. 3. & cæteri omnes num. præcedenti* laudati.

Verf. Cæterum, Christiane Lector.

70 Quæritur hic, an qui die jejunii ita semel edit, ut ventrem oneret ad ingluviem usque, quo potius ad libidinem, quam ad continentiam invitetur, satisfaciat Ecclesiæ præcepto? Negativam partem cum D. Covar. tuentur pauci: sed affirmativam omnes fere sectantur, ex quibus sunt Palao *d. punct. 2. §. 2. num. 3. Bassæus verb. Jejunium 2. num. 6. Bonacina d. punct. 2. n. 7. Trullench d. dub. 2. num. 17. Leand. in præcept. Eccles. tract. 5. disp. 5. q. 31. Pasqualig. in praxi jejuni. decis. 120. ubi alii, Reginald. lib. 4. cap. 14. num. 163. Abulenf. in cap. 6. Matth. q. 166.*

Verf. Primò Ecclesia Catholica.

71 Communi opinione admissa, de cujus ratione infra suo loco differendum, satisfacti rationibus, quibus D. Covar. innititur ex prælaudatis DD. qui ipsas diversimodè diluunt. Non igitur obest prima; nam etsi Ecclesia intendat per abstinentiam, & subtractionem cibi corpora macerari, mentemque disponi ad divina contemplanda, non tamen præcipit, ut in prandio unico moderamen adhibeatur: & ut quis à transgressione immunis judicetur, sat est ut quod imperatur, observet, etsi quoad finem legem non adimpleat; ille enim sub ista non continetur, ut in simili idem D. Covar. nos docuit supra, *cap. prox. num. 11. ubi plures cumulavimus num. 68. præter quos, & allegatos num. præcedenti*, ita tenent Suar. *de legib. lib. 3. cap. 29. num. 7. Bonac. cum multis tom. 2. eod. tract. disp. ult. quest. 1. punct. 1. num. 5. verf. Quæres quintò, Sanch. in Summo, lib. 1. cap. 14. num. 4. Ecclesia namque non omnia, quæ ad salutem spirituales fieri desiderat, ad legis necessitatem reducit, ne dum multum emungit, sanguinem eliciat, cap. Denique, 4. dist.*

Verf. Secundò materia hujus præcepti.

72 Negatur esse materiam necessariam præcepti abstinentiam à cibi excessu in prandio permisso, quia ut dictum est; non jubetur, quanvis intendatur; & ita sine perpenso, etiam à potu abstinendum esset, ut corpus comprimitur. Abstinentia autem, quæ est materia necessaria jejunii, in his tribus tantummodò consistit, in subtractione quorundam ciborum, in comestione unica, & in hora certa, ante quam edere non licet: imò hora non est de substantia jejunii, ut inferius patebit. Ita Bonacina *d. q. 1. punct. 1. in fin. tract. de præcept. Eccles. Pellizzar. d. cap. 5. n. 6. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 2. n. 2. Trullench. sup. tom. 1. lib. 3. cap. 2. dub. 1. num. 1. Bassæus verbo Jejunium 1. num. 3.* Unde parsimonia in esu non vitorum ad jejunii Ecclesiastici substantiam opus non est.

Verf. Tertio, lex humana.

Ecclesia dum dies ad jejunandum decernit, non ideò Fideles ab abstinentia, ad quam de jure naturali tenentur, per subtractionem ciborum eximit, proponit namque tempora, ut corpora macerentur, sed non injungit necessitatem absolutam abstinentiæ, nisi quatenus forma jejunii desideret: quare per jejunium Ecclesiasticum non tollitur, aut immutatur obligatio ad subtractionem cibi, secundum tradita supra, *n. 28. & 29.* sic qui ventrem die jejunii epulis superfluis onerat, servato Ecclesiæ præscripto, præceptum non violat, licet per excessum jurinaturæ contraveniat. Unde alia est obligatio legis Ecclesiasticæ, & alia juris naturæ: illa regulam jejunandi à se datam servari postulat, hoc subtractionem cibi desiderat, Cætro Palao *ubi proxime.*

Verf. Quarto, eodem modo.

Hoc argumentum neutiquam procedit, quia manducans pluries facit contra Ecclesiæ universalis consuetudinem, quæ vim obtinet legis, *l. De quibus, ff. de legibus: de quo supra, num. 66.* quamquam fervet virtutem abstinentiæ, ut infra, *num. 12. verf. Quod si quis, D. Covar. recte docet.* At qui semel prandens temperantiæ limites transgreditur, non venit contra legem Ecclesiasticam, sed contra finem ejus, jusque naturale, quod per excessum offenditur pro materiæ gravitate. Palao *ubi proxime.*

Verf. Quintò, ab absurdo vitando.

Hæc ultima ratio evanescit ex eo quod excelsus modum temperantiæ in unico prandio, minime dicitur satisfacere per excessum, sed per abstinentiam quam exercet servans formam jejunii, quæ consistit in illis tribus, de quibus supra *num. 72.* his enim corpus affligitur, ac castigatur. Bonacina *ubi proxime, Filliuc. tract. 27. cap. 2. quest. 1. num. 20.* nempe privatione carniæ, quia pisces alimentum exigui momenti sunt, ac ideo corporis macerativum, qua de causa conceditur ab Ecclesia jejunantibus. Bassæus verbo *Jejunium 1. num. 9. verf. Hæc sententia de prohibitione plurium refectioem: siquidem abstinentia est per horas 24. semel tantum edere, nam regulariter homines uno prandio etiam opiparo contenti non sunt: unde apud Romanos moris fuit quater in die cibum sumere ad horas statutas, de quibus Rosin. de antiquit. Roman. lib. 5. cap. 26. & 27.* Coerctetur tandem corpus horæ præfinitione; nam etsi fames urgeat, non licet tempus decretum prævenire absque culpa saltem veniali, ut inferius probabitur. Hæc omnia sustinet qui jejunat, etsi moderamen debitum in unico prandio excedat; peccat enim contra temperantiam, sed non quatenus est ab Ecclesia præscripta. Bonacina *de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 2. n. 7.*

Verf. Contrariam opinionem.

Quam ab omnibus receptam asseruimus supra, *76 num. 70.* ex quibus haud paucos dedimus *ibidem*, qui hujusmodi rationem reddunt, quia scilicet quantitas ciborum in prandio unico coarctata non est, nec lege aut consuetudine definita, ideoque

que excessus contra præceptum Ecclesiæ non est, quia quod lex non dicit, nec nos dicere debemus, *l. Illam, cum vulgat. C. de collat. Argel. de legitimo contradic. q. 20. num. 14.* Nec nefragatur, quod D. Covar. adversus istam rationem objicit; nam inficiatur, Ecclesiam præcipere aut sensim, aut tacite moderationem ciborum, quia si id voluisset, expressisset, licet ipsum optet ut finem, qui sub legis necessitatem non cadit, ut præmissum est.

Ad Num. 12.

77 Hoc est potissimum fundamentum communis sententiæ, quia finis legis sub ipsa non continetur; unde faciens contra finem præcepti, transgressor non censetur, de quo supra, *n. 71. & cap. proximo, n. 68.*

Ibi: Verum & hæc ratio non admodum urget.

78 Hæc distinctio inter finem proximum legis, & remotum, comprobari potest *ex cap. Certum 89. de reg. jur. in 6. l. Contra legem, ff. de legibus, l. Fraus, l. Non dubium, C. eodem, & quæ ibi ab Scribentibus notantur.* Ex illis enim juribus, & plurimis aliis, quæ adducunt glossæ, constat eum transgredi leges, qui verbis earum servatis, contra mentem Legislatoris operatur, unde videtur finem saltem proximum sub lege comprehendi. Sed quicquid de illis sit, quoad rem, de qua agimus, dici poterit, finem proximum præcepti de jejunio esse corporis macerationem per illa media, quæ exprimentur, ac imperantur, non per alia: unde si quis fraude aliqua servaret præceptum juxta verborum tenorem, veniens contra mentem legis, ejus transgressor haberetur, ex citatis juribus; quia finis iste sub præcepto continetur. Fraudis exemplum dari potest in eo qui horologium ita regeret ad anticipandam horam prandii, ut hora nona diei undecimam, vel duodecimam ostenderet: aut qui prandium unicum ita continuo protelaret, ut majori diei parte ederet; aut qui ex carniæ per sublimatorium potabilis cibi deductis, alimento vulgò *Sustancia*, uteretur; hic enim asserere poterit se jejunium servasse, quia unico prandio, & hora debita manducavit, nec carnes edit. Quæ omnia ad eludendam legem inventa non profunt, ut transgressor non habeatur. At quod corpus per jejunium ita temperetur, ut concupiscentiæ stimuli extinguantur & ut animus ad divina contemplanda eleveatur, finis remotus est, sub lege minime comprehensus: quare nimium ventrem prandio unico explens jure suo utitur, nec violat præceptum, quanquam abstinentiæ, & temperantiæ metas longè excedens maneat ad orandum ineptus, ac appetitui carnis magis obnoxius, ut fert communis.

79 In cujus rei argumentum addo, quod si quis die jejunii carnis stimulis vehementius, quam aliis, quibus carne alitur, vexaretur, non est altitatus ad subtractionem ciborum ex quantitate, quam communiter sumere solet, ut per inediam corpus afflictum corrigatur, ad quod teneretur, si maceratio corporis esset sub præcepto, ut D. Covar. vult; imò potius iste dispensandus erit facile, ne jejunet: sed & à jejunii lege præter dispensationem solvi solet, si labi soleat, aut sic inquietudine afficiatur, ut aliis functionibus necessariis reddatur inhabilis. Sanch. *Consiliorum Morali. lib. 5. cap. 1. dub. 11. Bonacina de præcept. D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.*

Eccles. disput. ult. q. 1. punct. ult. num. 15. Filliuc. tract. 27. part. 2. cap. 8. quest. 9. num. 5. Pasqualig. in praxi jejuni. Eccles. decis. 342. Bassæus in Florio. Theolog. verb. Jejunium. 1. n. 6. Secundum quæ concluditur, finem præcepti de jejunio Ecclesiastico non esse absolutam abstinentiam, & afflictionem corporis, si de proximo loquamur, & qui sub illo continetur; sed respectivam per media illa tria, de quibus supra, *n. 72.* quæ si quis exactè observet, non erit præcepti transgressor, quanvis aliàs peccet contra temperantiam.

Verf. Postremò ad hanc opinionem.

Sic hæc verba D. Thomæ omnes ejus Interpretes accipiunt, ut evidenter communi opinioni egregium Angelicumque Doctorem subscripsisse sentiant.

Verf. Non me latet.

D. Covar. hic suæ timorata conscientie speciem præbet, quia bonorum mentium est timere culpam ubi culpa minime reperitur, *cap. 2. S. Cum autem, de observatione jejunior.* Sed satis tute operabitur, qui communem fere omnium opinionem pro se habet.

Ibi: Sed & S. Thom. 2. 2.

Hoc neutiquam obstat, quia & qui gulæ deservit in unica comestione, utitur pro tempore abstinentia ultra regulas temperantiæ; nam absque hujus virtutis transgressione posset jentaculum manè sumere, & prandium quæ vellet horâ, ac carnes edere temperatè, à quibus abstinet, ut jejunii leges observet.

Verf. Quod si quis bis.

Qui pluries jejunii die manducat, præceptum transgreditur, etsi materiæ parvitatem singulis vicibus capiat, & computata omnium comestionum quantitate, abstinentia maxima usus sit; quia Ecclesia unicum prandium duntaxat concedit. Dian. *part. 2. tract. 6. miscellan. resol. 43. Villalob. in Sum. part. 1. tract. 33. diff. 6. num. 2. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 4. num. 3. Trullench. in Decal. lib. 3. cap. 2. dub. 3. num. 2. tom. 1. Bonacina sup. punct. 3. num. 6. Sæ verb. Jejunium, num. 8.*

Ad Num. 13.

Qui die jejunii sæpe edit, toties peccat, quoties post primum prandium manducat, nisi materiæ parvitate excusetur. Hæc D. Covar. resolutio, quæ sic intelligi, ac limitari debet, placuit Sylvio *2. 2. quest. 147. art. 5. verf. Quæritur tertio. Molan. in Theolog. præct. tract. 3. cap. 11. concl. 4. Majori in 4. distinct. 5. quest. 6. quos dat Dian. part. 1. tract. 9. resol. 44. in princip.*

Verum contra omnium est concursus sententia, quæ habet frangentem jejunium, nisi ob aliquam circumstantiam, semel tantum peccare contra præceptum, etsi centies sumperit cibum; peccatum enim in secunda comestione perpetratur. Ita cum plurimis Dian. *ubi proxime, verf. Sed tu contra, & resol. 39. Fagund. num. 5. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 9. verf. Secundò quæritur, Filliuc. tract. 27. lib.*